

Naar het benchmarken van dyslexiezorg

Eerste stappen gezet tijdens expertmeeting

Begin maart zijn deskundigen en vertegenwoordigers van verschillende organisaties gericht op dyslexiezorg door KZN uitgenodigd voor een expertmeeting. Zij bespraken daar hoe behandel-effecten bij dyslexie valide en betrouwbaar gemeten kunnen worden. Edwin de Beurs, inhoudelijk directeur KZN: 'Bij het opzetten van een benchmark, zoals voor dyslexie, is het voor ons zaak om aan te sluiten op de opgebouwde expertise en praktijk. Dat geldt voor iedere nieuwe cliëntengroep waarvoor we een benchmark opzetten.'

'Tijdens deze expertmeeting bespreken we hoe we de effectiviteit van dyslexiebehandelingen op een valide manier kunnen meten', aldus De Beurs. 'Eenvoudig gezegd willen we meten hoe groot de verandering is die de zorg teweeg brengt. Daarvoor stellen we gezamenlijk vast op welke domeinen deze veranderingen plaats kunnen vinden. Voor dyslexie zouden dat bijvoorbeeld leesvaardigheid en spelvaardigheid kunnen zijn. Een effectmeting houdt vervolgens in dat je een meting van de leesvaardigheid en spelvaardigheid van een kind voor de behandeling vergelijkt met een meting na de behandeling en kijkt hoe groot het verschil is.'

Edwin de Beurs, inhoudelijk directeur KZN: '...aansluiten op de verschillende meetinstrumenten die in de praktijk worden gebruikt.'

Meetinstrumenten

Een veelgebruikt meetinstrument in de dyslexiezorg is de 3DM, Differentiaal Diagnostiek van Dyslexie. De Beurs: 'Het is echter niet de insteek van KZN om een meetinstrument voor te schrijven. Wij willen juist aansluiten op de verschillende instrumenten die in de praktijk worden gebruikt en andere instrumenten die hetzelfde kunnen meten zijn ook welkom. In zijn algemeenheid geldt dat de resultaten van een meting voor ons bruikbaar zijn als een meetinstrument wetenschappelijk valide, betrouwbaar en voldoende gevoelig is voor verandering. Wij bewerken de meetgegevens zo, dat de scores van verschillende meetinstrumenten onderling vergelijkbaar worden', legt De Beurs uit.

Annemarie Kaptein, Directeur EDventure: 'Als landelijke aanbieder van dyslexiezorg is het voor ons van groot belang dat de 'markt' van dyslexiezorg transparant en van hoge kwaliteit is.'

Dicht bij de school

Een van de organisaties die is uitgenodigd bij de expertmeeting is Onderwijszorg Nederland, een coöperatie van bijna dertig onderwijsadviesbureaus in Nederland. Zij zijn aangesloten bij de branchevereniging EDventure. 'Wij hebben jarenlange ervaring met dyslexie en we kennen het onderwijs goed. Wij kunnen scholen ook helpen in het voortraject bij de preventie en het uitvoeren van de poortwachtersrol. Wij willen de kinderen de beste behandeling geven, dichtbij en aansluitend op de school', vertelt Annemarie Kaptein, directeur van de branchevereniging. De zorgverleners van de onderwijsadviesbureaus, waaronder GZ-psychologen, orthopedagogen, logopedisten en dyslexiespecialisten bieden samen diagnostiek en behandeling van dyslexie. Kaptein: 'De behandeling is landelijk ontworpen en wordt bij alle onderwijsadviesbureaus hetzelfde uitgevoerd volgens het protocol Diagnostiek en Behandeling van Dyslexie volgens Blomert. Als coöperatie wisselen we onderling uitkomsten en ervaringen uit en houden we intervisiebijeenkomsten.'

Benchmarken

'Wij vinden het daarom ook belangrijk om de effecten van onze behandelingen te meten en te vergelijken met andere aanbieders, de KZN benchmark', aldus Kaptein. 'Zorgverzekeraars vragen het van ons, en wij willen hier zelf ook graag zicht op houden. Als landelijke aanbieder van dyslexiezorg is het voor ons van groot belang dat de 'markt' van dyslexiezorg transparant en van hoge kwaliteit is. Daarom staan we KZN bij met het selecteren van bruikbare meetinstrumenten waarmee we behandelresultaten kunnen meten. KZN biedt ons de mogelijkheid om de onderzoeksresultaten op een wetenschappelijke manier om te zetten in heldere rapportages over behandelresultaten. Dit is zeer bruikbaar in gesprekken met verzekeraars en bij reflectie en intervisie binnen de eigen organisatie. Een zeer aantrekkelijk vooruitzicht.' ❧

Sinds januari 2009 valt de behandeling van ernstige dyslexie binnen het basispakket van de zorgverzekering.

Behandeling dyslexie

Ongeveer 1 op de 25 mensen in Nederland heeft ernstige dyslexie. Het is een veelvoorkomende leerstoornis die ervoor zorgt dat je moeilijk kunt leren lezen en spellen. Van de 200.000 kinderen die jaarlijks instromen in het basisonderwijs komen naar schatting 12.000 kinderen in aanmerking voor diagnostiek en hebben 7.200 daadwerkelijk ernstige dyslexie. Dat zijn gemiddeld 1 tot 2 kinderen per groep. Met de juiste behandeling kunnen deze kinderen beter leren lezen en spellen, waardoor ook de andere schoolresultaten kunnen verbeteren.

Sinds januari 2009 valt de behandeling van ernstige, enkelvoudige dyslexie binnen het basispakket van zorgverzekering. Deze regeling is bedoeld voor kinderen bij wie het lezen en spellen zo'n groot probleem is, dat de dyslexie echt een handicap is, waarmee zij in het onderwijsleerproces totaal vastlopen. Een van de voorwaarden voor de vergoeding is dat de behandelaar volgens het protocol voor Diagnostiek en Behandeling van dyslexie werkt (Blomert 2006).

De behandeling richt zich volgens dit protocol vooral op het koppelen van klanken aan tekens, het herkennen van bepaalde lettercombinaties, vloeiend lezen in plaats van spellend of radend lezen en leesmotivatie. Een behandeltraject bestaat uit 40 tot 60 wekelijkse behandelsessies van één uur per week, waarbij structureel gewerkt wordt aan de lees- en spellingsproblemen. Daarnaast wordt er een belangrijke link met thuis gelegd waar het kind dagelijks samen met een ouder of een andere begeleider oefent. Het doel van de behandeling is een voldoende niveau van technisch lezen en spellen bereiken, passend bij de leeftijd en het niveau van het kind en een voor hem of haar acceptabel niveau van zelfredzaamheid. De behandeling wordt iedere drie maanden tussentijds geëvalueerd en na een jaar of anderhalf jaar afgesloten met een evaluevaluatie.